

چکیده:

شعر غنایی غالباً گزارش‌گر عواطف و احساسات شخصی شاعر است. منظومه‌های بلند عاشقانه‌ی ادبیات فارسی در شمار بهترین نمونه‌های شعر غنایی است و منظومه‌ی ناظر و منظور سروده‌ی وحشی بافقی یکی از همین نمونه‌ها محسوب می‌شود. در این پژوهش که به روش توصیفی و تحلیلی انجام شده است، تلاش گردید مهم‌ترین عناصر غنایی منظومه‌ی ناظر و منظور از قبیل عواطف و احساسات و واکنش‌های درونی شخصیت‌ها و راوی و اکاوی شود. نتایج حاصل از بررسی‌ها نشان داد: این اثر حاوی بسیاری از ویژگی‌های شعر غنایی از قبیل: بیان شکواییه‌های شخصی و اجتماعی، ارائه‌ی احساسات و عواطف متنوع شخصیت‌ها و نیز نمایش واکنش‌ها و تألمات درونی و روحی آنها است. در این منظومه عناصر ساختاری طرح داستان نقش مهمی در انتقال احساسات و عواطف گوناگون دارد، به طوری که شخصیت‌های اصلی عواطف متفاوتی نظیر شوق، شادی، لذت، اندوه، شگفتی، خشم و ... را تجربه می‌کنند. عنصر احساس در ساختار غنایی منظومه ناظر و منظور دارای مهم‌ترین جایگاه است. این اثر ژرف ساختی عرفانی دارد، از این رو، در ساختار اثر علاوه بر عواطف ملموس، شکلی از ارتباطات معنوی و روحی وجود دارد که در مرتبه‌ای فراتر از دریافت‌های حسی قرار می‌گیرد.

واژه‌های کلیدی: شعر غنایی، منظومه ناظر و منظور، احساس، وحشی بافقی.